

FEROSOL

Dátum vydania: 30.11.2003

Dátum revízie: 3.6.2015 revidovaná verzia z 31.3.2015

ODDIEL 1: Identifikácia látky/zmesi a spoločnosti/podniku

1.1 Identifikátor produktu:

FEROSOL

Indexové číslo: nemá

Číslo CAS: nemá

Číslo ES (EINECS): nemá

Názov podľa registrácie: jedná sa o zmes

Registračné číslo: jedná sa o zmes

Ďalšie názvy látky alebo zmesi: kvapalnú hnojivo s obsahom medi

1.2 Relevantné identifikované použitia látky alebo zmesi a použitia, ktoré sa neodporúčajú:

Určené použitia látky alebo zmesi:

Kvapalnú hnojivo je určené k preventívnemu či kuračivnému odstraňovaniu nedostatkov využiteľného železa. Pri kuračivnej aplikácii formou postreku na list odstraňuje chlorózy. Preventívne sa aplikuje do porastov na stanovištiach s vysokým obsahom vápniku.

Nedoporučené použitia látky alebo zmesi:

Niesu známe.

1.3 Údaje o dodávateľovi karty bezpečnostných údajov:

Výrobca

Meno alebo obchodné meno: **Lovochemie, a.s.**

Miesto podnikania alebo sídlo: **Lovosice, Terezińska 57, Česká republika**

Identifikačné číslo (IČO): 49100262

E-mail: info@lovochemie.cz

1.4 Núdzové telefónne číslo:

podnikový dispečink +420 416 563 441, +420 736 507 221

Národné toxikologické informačné centrum UNB, Limbová 5, 833 05 Bratislava (Pavilón D)

telefón (24 hodín/den) +421 254 774 166

ODDIEL 2: Identifikácia nebezpečnosti

2.1 Klasifikácia látky alebo zmesi:

Klasifikácia podľa nariadenia (ES) č. 1272/2008 (CLP):

Skin Irrit. 2; H315

Eye Dam. 1; H318

2.2 Prvky označovania:

FEROSOL

Výstražné symboly nebezpečnosti:

Signálne slovo:

Nebezpečenstvo

Štandardné vety o nebezpečnosti:

H315 - Dráždi kožu.

H318 - Spôsobuje vážne poškodenie očí.

Pokyny pre bezpečné zachádzanie:

P280 - Noste ochranné rukavice/ochranný odev/ ochranné okuliare/ochranu tváre.

P302+P352 - PRI KONTAKTE S POKOŽKOU: Umyte veľkým množstvom vody a mydla.

P305+P351+P338 - PO ZASIAHNUTÍ OČÍ: Niekoľko minút ich opatrne vyplachujte vodou. Ak používate kontaktné šošovky a ak je to možné, odstráňte ich. Pokračujte vo vyplachovaní.

2.3 Iná nebezpečnosť:

Najzávažnejšie nepriaznivé účinky na zdravie človeka pri používaní látky alebo zmesi:

Pri styku s pokožkou: môže dráždiť pokožku u citlivých ľudí; kontakt s očami a s dýchacími cestami: môže spôsobiť ich podráždenie, pri požití: môže spôsobiť podráždenie trávaiceho traktu.

Najzávažnejšie nepriaznivé účinky na životné prostredie pri používaní látky alebo zmesi:

Hnojivo a zvyšky jeho aplikačných roztokov nesmú znečistiť vodné zdroje vrátane recipientov povrchových vôd.

Najzávažnejšie nepriaznivé fyzikálno-chemické účinky pri používaní látky alebo zmesi:

Pôsobí korozívne na bežne používanú uhlíkovú ocel.

Plný text všetkých klasifikácií a štandardných viet o nebezpečnosti je uvedený v oddieli 16.

ODDIEL 3: Zloženie/informácie o zložkách

3.2 Zmesi:

Síran železitý $Fe_2(SO_4)_3$

Obsah: < 15 %

Indexové číslo: nemá

Číslo CAS: 10028-22-5

Číslo ES (EINECS): 233-072-9

Názov podľa registrácie: diiron tris(sulphate)

FEROSOL

Registračné číslo: 01-2119513202-59

Klasifikácia podľa 1272/2008:

Acute Tox. 4; H302

Skin Irrit. 2; H315

Eye Dam. 1; H318

Plný text všetkých klasifikácií a štandardných viet o nebezpečnosti je uvedený v oddieli 16.

ODDIEL 4: Opatrenia prvej pomoci

4.1 Opis opatrení prvej pomoci:

Ak sa prejavujú zdravotné potiaže alebo v prípade pochybností vyhľadajte vždy lekársku pomoc a predajte mu informácie uvedené v tomto bezpečnostnom liste.

Pri nadýchaní:

Prerušiť prácu a prejsť na čerstvý vzduch.

Pri styku s pokožkou:

Odstráňte zasiahnutý odev, rýchle opláchnite dostatočným množstvom vody. Neskôr dôkladne, ale bez veľkého mechanického dráždenia, opláchnite vodou a mydlom.

Pri zasiahnutí očí:

Vyplachujte minimálne 15 minút prúdom čistej vody, nenechávajte postihnutého zavrieť oči. Ak postihnutý osí kontaktné šošovky, pred premývaním ich odstráňte. Vyhľadajte očného lekára.

Pri požití:

Vypláchnuť ústa čistou vodou, vypiť malé množstvo vody (cca 0,2 l). Nikdy nevyvolávajte zvracanie. Neodkladne vyhľadajte lekársku pomoc a ukážte obal zmesi alebo etiketu.

4.2 Najdôležitejšie akútne a oneskorené symptomy a účinky:

Pri nadýchaní: kašeľ, bolesti v krku, dýchavičnosť

4.3 Pokyn týkajúci sa okamžitej lekárskej pomoci a zvláštneho ošetrovania:

Pri požití alebo pri zaisahnutí očí vyhľadajte lekársku pomoc.

ODDIEL 5: Protipožiarne opatrenia

5.1 Hasiace prostriedky:

Vhodné hasiva:

Nieje látkou požiarne nebezpečnou ani výbušnou a preto hasebné opatrenia zamerať na okolie požiaru.

Nevhodné hasiva:

Niesú známe.

5.2 Osobitné ohrozenia vyplývajúce z látky alebo zo zmesi:

Pri zahrievaní alebo požiaru sa môže uvoľňovať toxický plyn.

FEROSOL

5.3 Rady pre požiarnikov:

Vyhnúť sa vdychovaniu produktov horenia.

ODDIEL 6: Opatrenia pri náhodnom uvoľnení

6.1 Osobné bezpečnostné opatrenia, ochranné vybavenie a núdzové postupy:

Použite vhodný ochranný odev, rukavice a okuliare a v prípade vzniku hmly alebo aerosolu použite ochranu dýchacích orgánov.

6.2 Bezpečnostné opatrenia pre životné prostredie:

Vyčistite kontaminovaný priestor, zabráňte kontaminácii podzemných a povrchových vôd.

6.3 Metódy a materiál na zabránenie šíreniu a vyčistenie:

Pri úniku dľa možností odčerpať, popr. zakryť savým materiálom (zemina, suchý piesok), odtransportovať vrátane kontaminovanej zeminy a uložiť v súlade s platnou legislatívou.

6.4 Odkaz na iné oddiely:

Požiadavky na ochranné prostriedky sú uvedené v oddieli 8.

Pokyny pre odstraňovanie sú uvedené v oddieli 13.

ODDIEL 7: Zaobchádzanie a skladovanie

7.1 Bezpečnostné opatrenia na bezpečné zaobchádzanie:

Pri manipulácii dodržujte zásady osobnej hygieny, minimalizujte kontakt s pokožkou, nejedzte, nepite, nefajčite. Zásobníky, prepravné obaly a aplikačnú techniku je nutné po použití poriadne propláchnuť vodou. Chráňte pred kontaktom s priamym ohňom, horkými povrchmi a zápalnými zdrojmi.

7.2 Podmienky bezpečného skladovania vrátane akejkolvek nekompatibility:

Skladuje sa v polyetylénových alebo sklolaminátových zásobníkoch alebo obaloch od výrobcu. Pri skladovaní nesmie dôjsť k poklesu teploty skladovaného výrobku pod teplotu 4 °C. Chráňte pred priamym slnečným svetlom. Skladujte v suchu, udržiavajte obaly dôkladne uzavreté. Skladujte oddelene od potravín, nápojov a krmív.

7.3 Špecifické konečné použitie, resp. použitia:

Kvapalné hnojivo je určené k preventívnemu či kuratívne odstraňovaniu nedostatku využiteľného železa.

ODDIEL 8: Kontroly expozície/osobná ochrana

8.1 Kontrolné parametre:

Najvyššie prípustné expozičné limity (NPEL) podľa prílohy č.1 k nariadeniu vlády SR č. 355/2006 Z.z., v znení nesk. predpisov nie sú uvedené.

Biologické medzné hodnoty podľa prílohy č. 2 k nariadeniu vlády SR č. 355/2006 Z.z. v znení nesk. predpisov nie sú stanovené.

8.2 Kontroly expozície:

Zaistite dostatočné vetranie.

FEROSOL

Ochrana dýchacích orgánov:

Pri vzniku hmyľ alebo aerosolu použite respirátor. Pri bežnom spôsobe použitia ochrana nieje nutná.

Ochrana očí:

ochranné okuliare alebo obličajový štít

Ochrana rúk:

ochranné pracovné rukavice

Ochrana celého tela:

vhodný ochranný pracovný odev, ochranná pracovná obuv

Ďalšie údaje vrátane všeobecných hygienických opatrení:

Pri práci nejest', nepiť a nefajčiť. Po práci si umyť ruky teplou vodou a mydlom. Ošetriť pokožku vhodnými reparačnými prostriedkami.

ODDIEL 9: Fyzikálne a chemické vlastnosti

9.1 Informácie o základných fyzikálnych a chemických vlastnostiach:

Skupenstvo pri 20°C a 101,3 kPa: kvapalné

Farba: čiernohnedá

Zápach: bez zápachu

Prahová hodnota zápachu: bez zápachu

Hodnota pH pri 20°C (1:5): 6 - 7

Teplota rozpúšťania pri 101,3 kPa: 4°C (teplota kryštalizácie)

Teplota varu pri 101,3 kPa: nestanovená

Bod vzplanutia: nieje horľavina

Horľavosť: nehorľavá

Medze výbušnosti: nieje látkou výbušnou

Tlak par pri 20°C: nestanovené

Hustota par: nestanovená

Hustota pri 20°C: 1200 kg/m³

Rozpustnosť vo vode: rozpustné

Rozdeľovací koeficient n-oktanol/voda: nestanovený

Teplota samovznietenia: nieje horľavina

Teplota rozkladu: nestanovená

Viskóznosť pri 20°C: nestanovená

Výbušné vlastnosti: nemá

Oxidačné vlastnosti: nestanovené

9.2 Iné informácie:

Zmes nieje rozpustná v tukoch.

FEROSOL

ODDIEL 10: Stabilita a reaktivita

10.1 Reaktivita:

Za normálnych podmienok sa jedná o stabilnú zmes.

10.2 Chemická stabilita:

Za normálnych podmienok sa jedná o stabilnú zmes.

10.3 Možnosť nebezpečných reakcií:

Možné nebezpečné reakcie so silnými zásadami.

10.4 Podmienky, ktorým sa treba vyhnúť:

Chrániť pred zahrievaním, otvorenými plameňmi a zápalnými zdrojmi.

10.5 Nekompatibilné materiály:

Niesú známe.

10.6 Nebezpečné produkty rozkladu:

oxidy síry, amoniak, oxidy dusíku

ODDIEL 11: Toxikologické informácie

11.1 Informácie o toxikologických účinkoch:

Môže spôsobiť podráždenie tráviaceho traktu, nevoľnosť, zvracanie a hnačky. Môže mať dráždivý účinok na oči, pokožku a sliznicu.

Klasifikácia bola odvodená z vlastností jednotlivých zložiek zmesi postupmi stanovenými v nariadení (ES) 1272/2008.

Akútna toxicita:

Na základe dostupných údajov nie sú splnené kritéria pre klasifikáciu.

Síran železitý: LD₅₀, orálne (potkan): 300 – 2000 (registrácia REACH), 601 (literárny údaj)

Žieravosť /dráždivosť pre pokožku :

Dráždi pokožku.

Vážne poškodenie očí/podráždenie očí:

Spôsobuje vážne poškodenie očí.

Senzibilizácia dýchacích ciest/senzibilizácia pokožky:

Na základe dostupných údajov nie sú splnené kritéria pre klasifikáciu.

Mutagenita v zárodočných buňkách:

Na základe dostupných údajov nie sú splnené kritéria pre klasifikáciu.

Karcinogenita:

Na základe dostupných údajov nie sú splnené kritéria pre klasifikáciu.

FEROSOL

Toxicita pre reprodukciu:

Na základe dostupných údajov nie sú splnené kritéria pre klasifikáciu.

Toxicita pre špecifické cieľové orgány - jednorázová expozícia:

Na základe dostupných údajov nie sú splnené kritéria pre klasifikáciu.

Toxicita pre špecifické cieľové orgány - opakovaná expozícia:

Na základe dostupných údajov nie sú splnené kritéria pre klasifikáciu.

Nebezpečnosť pri vdýchnutí:

Na základe dostupných údajov nie sú splnené kritéria pre klasifikáciu.

ODDIEL 12: Ekologické informácie

Na základe dostupných údajov nie sú splnené kritéria pre klasifikáciu.

12.1 Toxicita:

Na základe dostupných údajov nie sú splnené kritéria pre klasifikáciu.

Síran železitý:

LC50, 96 hod., ryby: > 100 mg/l, NOEC > 1 mg/l

LC50, 48 hod., dafnie: 39 mg/l, NOEC > 1 mg/l

12.2 Perzistencia a degradovateľnosť:

Pre anorganické látky sa neuvádza.

12.3 Bioakumulačný potenciál:

Jedná sa o zmes anorganických látok, u ktorých sa bioakumulácia nepredpokladá.

12.4 Mobilita v pôde:

nestanovené

12.5 Výsledky posúdenia PBT a vPvB:

Nie je látkou PBT a vPvB.

12.6 Iné nepriaznivé účinky:

nestanovené

ODDIEL 13: Opatrenia pri zneškodňovaní

13.1 Metódy spracovania odpadu:

Zvyšky zmesi rovnako ako oplachové vody nesmú byť vypúšťané do pôdy, verejnej kanalizácie ani do blízkosti vodných zdrojov a vodojemov. Pri úniku použite vhodný sorbent a odstráňte prostredníctvom špecializovanej firmy v súlade s platnými predpismi.

Spôsoby zneškodňovania kontaminovaného obalu:

S nevyčistenými obalmi je nutné nakladať stejně ako s produktom. Možný kód odpadu 16 03 03* pre zmes a 15 01 02 pre plastový obal.

FEROSOL

Ďalšie údaje:

Odstraňovanie musí prebiehať v súlade s platnou legislatívou.

ODDIEL 14: Informácie o doprave

Pozemná preprava (ADR/RID):

Nieje nebezpečným zbožím pre prepravu.

- 14.1 **Číslo OSN:** nemá
- 14.2 **Správne expedičné označenie OSN:** nemá
- 14.3 **Trieda, resp. triedy nebezpečnosti pre dopravu:** nestanovené
- 14.4 **Obalová skupina:** nestanovené
- 14.5 **Nebezpečnosť pre životné prostredie:**
Nesmie znečistiť vodné zdroje.
- 14.6 **Osobitné bezpečnostné opatrenia pre užívateľa:**
Nieje potreba dodržiavať zvláštne opatrenia.

ODDIEL 15: Regulačné informácie

- 15.1 **Nariadenia/právne predpisy špecifické pre látku alebo zmes v oblasti bezpečnosti, zdravia a**
 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 (REACH)
 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 (CLP)
- 15.2 **Hodnotenie chemickej bezpečnosti:**
 Pre látku nebola vytvorená zpráva o chemickej bezpečnosti (chemical safety report - CSR).

ODDIEL 16: Iné informácie

Vysvetlivky ku zkratkám, plné znenie H-vety a P-vety:

PBT - Ťažko rozložiteľné, bioakumulatívne a toxické látky.

vPvB - Veľmi ťažko rozložiteľné a veľmi bioakumulatívne látky.

Skin Irrit. 2 - Vratné poškodenie pokožky po pôsobení zkušobnej látky po dobu až 4 hodín.

Eye Dam. 1 - Poškodenie očnej tkáňe alebo zhoršenie videnia po aplikácii zkušobnej látky na povrch oka,

Acute Tox. 4 - Nepriaznivé účinky, k nimž dôjde po orálnej alebo dermálnej aplikácii jednej dávky látky

H302 - Škodlivý požitím.

H315 - Dráždi kožu.

H318 - Spôsobuje vážne poškodenie očí.

P280 - Noste ochranné rukavice/ochranný odev/ ochranné okuliare/ochranu tváre.

P302+P352 - PRI KONTAKTE S POKOŽKOU: Umyte veľkým množstvom vody a mydla.

FEROSOL

P305+P351+P338 - PO ZASIAHNUTÍ OČÍ: Niekoľko minút ich opatrne vyplachujte vodou. Ak používate kontaktné šošovky a ak je to možné, odstráňte ich. Pokračujte vo vyplachovaní.

V súlade s nariadením ES č. 453/2010 bola upravená podoba bezpečnostného listu. Údaje boli čerpané z bezpečnostných listov, literatúry, databázy MedisAlarm a zo skúseností pre človeka. Obsahuje údaje, ktoré sú potrebné k zajišteniu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a ochrane životného prostredia. Tieto údaje nenahradzujú akostnú špecifikáciu a nemôžu byť považované za záruku vhodnosti a použiteľnosti tohoto výrobku pre konkrétnu aplikáciu. Uvedené znalosti odpovedajú súčasnému stavu znalostí a skúseností a sú v súlade s našimi platnými predpismi. Za dodržiavanie regionálnych platných predpisov zodpovedá užívateľ.